

376L0207

N:o L 39/40

EUROOPAN YHTEISÖJEN VIRALLINEN LEHTI

14.2.76

NEUVOSTON DIREKTIIVI,

annettu 9 päivänä helmikuuta 1976,

miesten ja naisten tasa-arvoisen kohtelun periaatteen toteuttamisesta mahdollisuuksissa työhön, ammatilliseen koulutukseen ja uralla etenemiseen sekä työoloissa

(76/207/ETY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN NEUVOSTO, joka

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

ottaa huomioon Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 235 artiklan,

1 artikla

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon⁽¹⁾,ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon⁽²⁾,

sekä katsoo, että

sosiaalisesta toimintaohjelmasta 21 päivänä tammikuuta 1974 annetun neuvoston päätöslauselman⁽³⁾ mukaan tärkeimpiin toimiin kuuluu miesten ja naisten välisen tasa-arvon saavuttaminen heidän mahdollisuuksiinsa työhön, ammatilliseen koulutukseen ja uralla etenemiseen sekä työoloissa, palkka mukaan lukien,

1. Tämän direktiivin tarkoituksena on toteuttaa jäsenvaltioissa miesten ja naisten tasa-arvoinen kohtelu mahdollisuuksissa työhön, uralla etenemiseen ja ammatilliseen koulutukseen sekä työoloissa samoin kuin 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla sosiaaliturvassa. Tästä periaatteesta käytetään jäljempänä nimitystä 'tasa-arvoisen kohtelun periaate'.

2. Jotta varmistetaan tasa-arvoisen kohtelun periaatteen asteittainen toteuttaminen sosiaaliturvaa koskevissa kysymyksissä, neuvosto antaa komission ehdotuksesta säännökset sen sisällöstä, soveltamisalasta ja järjestelyistä sen soveltamiseksi.

2 artikla

palkasta säädetään miesten ja naisten samapalkkaisuuden periaatteen soveltamista koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 10 päivänä helmikuuta 1975 annetussa neuvoston direktiivissä 75/117/ETY⁽⁴⁾,

1. Tasa-arvoisen kohtelun periaatteella tarkoitetaan jäljempänä, että minkäänlaista sukupuoleen perustuvaa syrjintää ei saa esiintyä välittömästi tai välillisesti etenkin siviilisäädyn tai perheaseman perusteella.

tarpeellisilta vaikuttavat myös yhteisön toimet miesten ja naisten tasa-arvoisen kohtelun periaatteen toteuttamiseksi miesten ja naisten mahdollisuuksissa työhön, ammatilliseen koulutukseen ja uralla etenemiseen sekä muissa työoloissa; miesten ja naisten tasa-arvoinen kohtelu työntekijöinä on yksi yhteisön tavoitteista siltä osin kuin pyrkimyksenä on edistää etenkin elin- ja työolojen yhdenmukaistamista pysyttäen toteutetut parannukset; perustamissopimuksessa ei ole määräyksiä tähän tarvittavasta erityisestä toimivallasta, ja

2. Tämän direktiivin estämättä jäsenvaltiot saavat jättää sen soveltamisalan ulkopuolelle sellaisen ammattitoiminnan, ja tarvittaessa siihen johtavan koulutuksen, jossa työntekijän sukupuoli on toiminnan luonteen tai suoritusolosuhteiden kannalta ratkaiseva.

myöhemmin toteutettavien keinoin olisi varmistettava, että tasaarvoisen kohtelun periaate määritellään ja toteutetaan asteittain sosiaaliturvaa koskevissa kysymyksissä,

3. Tämän direktiivin estämättä saadaan soveltaa säännöksiä, jotka koskevat naisten suojelua erityisesti raskauden ja synnytyksen perusteella.

4. Tämä direktiivi ei estä toteuttamasta miesten ja naisten yhtäläisiä mahdollisuuksia edistäviä toimenpiteitä erityisesti poistamalla eriarvoisuutta, joka vaikuttaa naisten mahdollisuuksiin 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa kysymyksissä.

⁽¹⁾ EYVL N:o C 111, 20.5.1975, s. 14⁽²⁾ EYVL N:o C 286, 15.12.1975, s. 8⁽³⁾ EYVL N:o C 13, 12.2.1974, s. 1⁽⁴⁾ EYVL N:o L 45, 19.2.1975, s. 19

3 artikla

1. Tasa-arvoisen kohtelun periaatteen noudattamisella tarkoitetaan, että minkäänlaista sukupuoleen perustuvaa syrjintää ei esiinny niissä ehdoissa, valintaperusteet mukaan lukien, jotka koskevat mahdollisuuksia työhön tai tehtävään jollakin toiminnan alalla tai jossakin elinkeinossa taikka jollakin ammatihierarkian tasolla.

2. Tätä tarkoitusta varten jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että:

- a) kaikki tasa-arvoisen kohtelun periaatteen vastaiset lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset kumotaan;
- b) kaikki tasa-arvoisen kohtelun periaatteen vastaiset kollektiivisten sopimusten, yksittäisten työsopimusten, yritysten sisäisten sääntöjen ja vapaita ammatteja koskevien sääntöjen määräykset julistetaan tai voidaan julistaa mitättömiksi taikka niitä voidaan muuttaa;
- c) niitä tasa-arvoisen kohtelun periaatteen vastaisia lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä, joiden alkuperäisenä tarkoituksena on ollut suojeleminen, muutetaan, jollei tarkoitus enää ole perusteltu; jos samanlaisia määräyksiä on kollektiivisissa sopimuksissa, sopimusten molempia osapuolia kehoitetaan muuttamaan sopimuksia tarvittavalla tavalla.

4 artikla

Tasa-arvoisen kohtelun periaatteen soveltamisella kaikenlaisen ja kaikentasoiseen ammatinvalinnanohjaukseen, ammatilliseen koulutukseen, ammatilliseen jatkokoulutukseen ja uudelleen koulutukseen tarkoitetaan, että jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että:

- a) kaikki tasa-arvoisen kohtelun periaatteen vastaiset lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset kumotaan;
- b) kaikki tasa-arvoisen kohtelun periaatteen vastaiset kollektiivisten sopimusten, yksittäisten työsopimusten, yritysten sisäisten sääntöjen ja vapaita ammatteja koskevien sääntöjen määräykset julistetaan tai voidaan julistaa mitättömiksi taikka niitä voidaan muuttaa;
- c) mahdollisuudet ammatinvalinnanohjaukseen, ammatilliseen koulutukseen, ammatilliseen jatkokoulutukseen ja uudelleen koulutukseen perustuvat samoihin edellytyksiin ja se on samantasoista ilman minkäänlaista sukupuoleen perustuvaa syrjintää, tämän kuitenkin rajoittamatta jäsenvaltioissa joillekin yksityisoppilaitoksille myönnettyä erivapautta.

5 artikla

1. Tasa-arvoisen kohtelun periaatteen soveltamisella työoloihin, palvelussuhteen lakkauttamisen perusteet mukaan lukien, tarkoitetaan, että miehille ja naisille on taatava samat ehdot ilman sukupuoleen perustuvaa syrjintää.

2. Tätä tarkoitusta varten jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että:

- a) kaikki tasa-arvoisen kohtelun periaatteen vastaiset lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset kumotaan;
- b) kaikki tasa-arvoisen kohtelun periaatteen vastaiset kollektiivisten sopimusten, yksittäisten työsopimusten, yritysten sisäisten sääntöjen ja vapaita ammatteja koskevien sääntöjen määräykset julistetaan tai voidaan julistaa mitättömiksi taikka niitä voidaan muuttaa;
- c) niitä tasa-arvoisen kohtelun periaatteen vastaisia lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä, joiden alkuperäisenä tarkoituksena on ollut suojeleminen, muutetaan, jollei tarkoitus enää ole perusteltu; jos samanlaisia määräyksiä on kollektiivisissa sopimuksissa, sopimusten molempia osapuolia kehoitetaan muuttamaan niitä tarvittavalla tavalla.

6 artikla

Jäsenvaltioiden on kansallisissa oikeusjärjestyksissään toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta jokainen, joka katsoo joutuneensa loukatuksi sen vuoksi, että 3, 4 tai 5 artiklassa tarkoitettua tasa-arvoisen kohtelun periaatetta ei ole noudatettu, voi esittää vaatimuksensa tuomioistuimessa mahdollisesti ensin saatettuaan asian muun toimivaltaisen viranomaisen käsiteltäväksi.

7 artikla

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet työntekijöiden suojaamiseksi sellaiselta palvelussuhteen lakkauttamiselta, joka on työnantajan vastatoimi tasa-arvoisen kohtelun periaatteen noudattamiseksi tehtyyn yrityksen sisäiseen valitukseen tai vireille pantuun oikeudelliseen menettelyyn.

8 artikla

Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että tämän direktiivin noudattamiseksi annetut säännökset sekä jo voimassa olevat asiaa koskevat säännökset saatetaan työntekijöiden tietoon kaikin asianmukaisin keinoin esimerkiksi heidän työpaikoillaan.

9 artikla

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan 30 kuukauden kuluessa sen tiedoksi antamisesta ja ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Jäsenvaltioiden on kuitenkin ensimmäisen kerran tarkastettava 3 artiklan 2 kohdan c alakohdan ensimmäisessä osassa ja 5 artiklan 2 kohdan c alakohdan ensimmäisessä osassa tarkoitettuja lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä ja tarvittaessa ensimmäisen kerran muutettava niitä neljän vuoden kuluessa tämän direktiivin tiedoksi antamisesta.

2. Jäsenvaltioiden on säännöllisesti arvioitava 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua ammattitoimintaa koskevia poikkeuksia päättääkseen, ovatko ne tapahtuneen sosiaalisen kehityksen kannalta edelleen perusteltuja. Niiden on ilmoitettava komissiolle tämän arvioinnin tuloksista.

3. Jäsenvaltioiden on myös toimitettava tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset kirjallisina komissiolle.

10 artikla

Kahden vuoden kuluessa 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettun 30 kuukauden määräajan päättymisestä jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle kaikki tiedot, jotka se

tarvitsee laatiakseen tämän direktiivin täytäntöön panemisesta neuvostolle annettavan kertomuksen.

11 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 9 päivänä helmikuuta 1976.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

G. THORN